

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Jiří Veselý

Do dalšího ročníku...

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 2 (1992), No. 1, 3–6

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149606>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 1992

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ*:
The Czech Digital Mathematics Library <http://dml.cz>

Do dalšího ročníku . . .

Na začátku každého roku dělá člověk dobrá předsevzetí — některá se podaří realizovat, jiná se postupně rozplynou. K těm druhým patří např. to, že jsem nechtěl Karla Horáka, nového šéfa $\TeX$ bulletinu, přivést hned na začátku do časové krize s příspěvků. I když jsme se oba snažili je shánět relativně včas, nakonec to málem dopadlo stejně jako ve všech předcházejících případech. . . (Přesněji: Je to objektivně o trochu lepší, ale nechceme to zakřiknout.) Raději ale pěkně po pořádku.

Nemiluji oficiální jazyk schůzovních dokumentů. Zatím jsme nikdy nepřinášeli v $\TeX$ bulletinu zápisy ze schůzí apod. Jistý pořádek je však nutný, a tak považuji za vhodné udělat jakousi inventuru. Chtěl bych se vrátit v několika větech k uplynulému roku a zamyslet se nad tím, co se nám povedlo a co ne.

$\TeX$ bulletin vyšel vždy v předpokládané době a byl i trochu bohatší, než jsme původně předpokládali; jeho přetrvávající nevýhodou je malá (téměř nulová) zásoba příspěvků. Teprve při přípravě tohoto čísla jsme po prvé dosáhli stavu, kdy nám zbyla malá rezerva na další číslo. Na konci roku jsme se pokusili nejpilnější přispěvatele povzbudit drobnými dárky a tím „naladit“ i ostatní. Každopádně bychom potřebovali další autory a také ochotné překladatele (ponejvíce z angličtiny, ale i z němčiny a francouzštiny).

Uspořádali jsme dvě větší shromáždění spojená vždy s přednáškou zahraničního hosta. Myslím, že E. Neuwirthovi i Y. Haralambousovi patří i dnes u mnoha z vás příjemná vzpomínka na opravdu zajímavou přednášku. V tom bychom rádi pokračovali. Bude-li to možné, pokusíme se o shromáždění ještě do prázdnin v Brně.

Velmi pěkné byly i „ $\TeX$ ové dny“ ve Skalském Dvoře. Díky Jaroslavovi Nadrchalovi a jeho týmu jsme měli možnost v příjemném prostředí vyslechnout zajímavé přednášky a vést jednání se zástupci DANTE. Lehce překvapujícím byl vedlejší výsledek: naši kolegové z Německa a Francie usoudili, že jsme dostatečně organizačně připraveni na to, abychom zvládli příští evropské setkání Euro $\TeX$ 92. A tak mohl Jiří Zlatuška přivést z Paříže spolu s cenou za nejlepší přednesený příspěvek i překvapující novinu: Euro $\TeX$ 92 bude v Praze.

Stálo nás to perné chvílky při rozhodování a nemálo organizačního úsilí, nyní je ale teprve jisté, že nešlo jen o „kachnu“. Zde je základní fakt:

Euro $\TeX$ 92, Praha, 14. – 18 (20). 9. 1992

Ostatní se postupně rodí: funguje programový i organizační výbor, vedou se potřebná jednání. Ten první vede Jiří Zlatuška, druhý Karel Horák. Členy prvního jsou $\TeX$ oví experti i ze zahraničí, ve druhém pracují i kolegové „mimo

T_EXovou sféru“; záštitu nad akcí převzali rektori UK a ČVUT. Prosím, udělte si záznam do kalendáře a nenechte si ujít jedinečnou příležitost setkání s evropskou T_EXovou špičkou. Odešlete-li vyplněný adresní záznam s předběžnou přihláškou, budeme Vás o přípravách informovat. Snad ještě drobné vysvětlení: podaří-li se zorganizovat hodnotné tutorials, budou tyto navazovat na EuroT_EX a vyplní následující weekend.

Byli jsme slušně zastoupeni i na zahraničních akcích (např. Vídeň, Dedham, Paříž) a podařilo se nám navázat další kontakty. TUGboat je k dispozici v Praze, Brně a Bratislavě k eventuálnímu zapůjčení či zkopírování zajímavých článků, obsahy se snažíme přetiskovat v T_EXbulletinu. (Mimoходом, čísla 3 a 4 roč. 12 došla až v březnu 1992 — nejen my máme občas s něčím skluz). Zpětně jsou všechny ročníky v jediném exempláři v Praze, stejně tak jako publikace TUGu vycházející v sérii T_EXniques. Zde nemohu odolat a prozradím nejčerstvější novinku: vážně se jedná o „evropském přetisku“, jehož cena by měla být nižší. [Idea: cena úměrná minimální mzdě v jednotlivých zemích.] Zpráva je od našeho prvního zahraničního člena: je jím Yannis Haralambous.

V Praze, Brně a Bratislavě jsou také k dispozici i nejdůležitější T_EXové publikace, které jsme dostali od AMS a od DANTE. „Nedělitelné výtisky“ si odnesli šťastní výherci z prosincového shromáždění, u $\mathcal{AMS}$ -T_EXu se dostalo i na všechny loňské kolektivní členy.

K 31. prosinci 1991 jsme měli celkem 22 kolektivních členů, 92 řádných členů s příspěvkem 150 Kčs a 16 členů – studentů (příspěvek 60 Kčs). Z propagačních důvodů jsme tiskli T_EXbulletin ve větším nákladu a posílali ho i těm, kteří se přihlásili, ale — patrně jen ze zapomnětlivosti — zapomněli zaplatit. Bez zaplacení jim však nevydáme „interní software“ a (pokud nezaplatí) zastavíme dosílání T_EXbulletinu. Přehled hospodaření ukazuje tabulka, kterou též otiskujeme v tomto čísle a kterou zkontrolovali revizoři kolegové A. Novotný a O. Hanš. K aktuální situaci snad alespoň anonymní přehled: k 15. březnu 1992 jsme měli **přihlášených** 27 kolektivních členů (zaplatilo jich ale jen 18), a 169 individuálních členů včetně studentů (zaplatilo 96 členů po 150 Kčs a 22 po 60 Kčs).

V době, kdy dáváme do tisku tento T_EXbulletin, je již k dispozici druhé vydání Doobova „Jemného úvodu do T_EXu“. Knížka doznala řady změn — textu formátu B5 je nyní více než 110 stran. Knížku poskytujeme členům (ale i ve více exemplářích) za režijní cenu; těm, kteří si ji objednali, ji rezervujeme [k vyzvednutí u A. Najmanové, Sokolovská 83, 186 00 PRAHA 8]. Zájemci si ji též mohou zakoupit v knihovně MÚ ČSAV, Žitná 25, anebo za poněkud vyšší cenu ve fakultní prodejně skript MFF UK Praha v budově MFF na Malostranském náměstí č. 25. Tam je cena vyšší, protože platíme poplatek za prodej. Knížka je určena k šíření T_EXu, a proto ji poskytujeme za režijní cenu. Prosím, doporučte ji i svým známým a přátelům. Obsahuje popis v současné době užívané instalace, změny týkající se verze 3.xx, atd. Měly by v ní chybět chyby

prvého vydání (ale přibýly patrně nové). Vraťme se však ještě k minulému roku: ne vše se nám zcela dařilo. Teprve po dlouhých diskusích jsme zakoupili korekční programy pro češtinu a slovenštinu (TeXspell). Text smlouvy, vymezující podmínky využívání i popis tohoto programového vybavení přetiskujeme v tomto TeXbulletinu. Začali jsme jednat i o korektoru pro angličtinu. Patrně ani nyní nebude jednoty v názoru, zda jsme měli zakoupit korektory nezávislé na editoru či ne. Kdo však TeXspell začal používat, jistě potvrdí, že funguje relativně spolehlivě.

V té souvislosti Vás prosíme o pomoc: příští šířená verze bude obsahovat **pomocné** slovníky pro užití s L^AT_EXem, plainTeXem a $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -TeXem. Chceme též, aby do hlavních slovníků byly zabudovány vaše příspěvky: budou jimi ta slova, která jsou pro běžné užití smysluplná a která nám — ve formě **vašeho osobního pomocného** slovníku — do 1. května tr. dodáte. Toto hodláme zopakovat minimálně třikrát (viz smlouva). Prosím, věnujte se v tomto směru cílevědomé „sběratelské“ činnosti. Také návrhy na rozumné úpravy uvítáme. [Vše zasílejte na obvyklou již výše zmíněnou adresu: A. Najmanová (TeX), ...]. Diskety se zaslánými pomocnými slovníky vám vrátíme s novou verzí korektoru.

Jak víte, rozhodli jsme se vypsát konkurs na „TeXový editor“. Do konce vypsání byly předloženy editory dva. Věnujeme výsledkům jejich testování poměrně velký prostor. Podle dohody jsme předložili tyto editory k testování zvláštní skupině, kterou vedl Ladislav Lhotka. S jejím názorem (názory) na předložené editory se můžete seznámit v tomto čísle — na základě informací, které takto získáte, budete moci každý přispět ke konečnému rozhodnutí: zda jeden z těchto editorů pro sdružení zakoupit či ne a v případě že ano, který k zakoupení navrhuje. Příslušné hlasovací lístky naleznete opět uprostřed tohoto čísla — není nutné je oddělovat, stačí list z čísla vyndat, vyplnit, podepsat (každý z členů má jeden hlas, u kolektivních členů uveďte velikost instituce a počet osob, které TeXpoužívají) a odeslat opět na shora uvedenou adresu.

S různým vyplňováním vás dle možnosti neobtěžujeme, v tomto čísle se však na vás valí přání vyplnit více věcí najednou a obratem nám je poslat. Kromě předběžné přihlášky na EuroTeX92 je to i podklad pro kontrolu vašeho kartotéčního záznamu. Má formát podobný jako je formát členské přihlášky a slouží k tomu, abychom si inovovali vaše údaje a mohli vytisknout adresář (nezapomeňte na změny různých názvů, na e-mail, fax, atd.). Pak vyplňte svůj názor na koupi editoru a napište nám i náměty pro další naši činnost. Nezapomeňte, že žádáme odpověď i od kolektivních členů. Nezapomeňte se vyslovit k užitečnosti pořízení překladu manuálu k $\mathcal{L}\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -TeXu. Podrobnější informaci podává článek Mirka Donta (ten by také text v případě uzavření dohody s autorem překládal).

Pro usnadnění stránkového zlomu a lepší práci s příspěvky jsme se rozhodli opět oživit **krátké zprávy**, kterými lze položit text. Budeme vám proto

za jakkoli krátký příspěvek do tohoto zpravodajství vděční. Může jím být vaše zkušenost s odesíláním recenzí pro MR emailem, s prací v jiných sítích, s T_EXem na pracovních stanicích, atp. Mimochodem, časopisů připravovaných pomocí T_EXu u nás přibývá, ale informace o nich nám nedocházejí.

Těším se, že od vás dostaneme vyplněný list co nejdříve, ne však později než do 5. května 1992. Chcete vědět proč? Inu tak: bylo by dobré se sejit např. ten den k oslavě malého jubilea.

Jiří Veselý

L_A_MS-T_EXové tabulky

V minulém čísle T_EXbulletinu jsem se zmínil o $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -L_AT_EXu — rozšíření L_AT_EXu o některé možnosti $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -T_EXu (a o NFSS — mimo jiné). V tomto článku jsem se také v krátkosti zmínil o existenci L_A_MS-T_EXu, což je, zhruba řečeno, rozšíření $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -T_EXu o některé vlastnosti L_AT_EXu (vše provedené úplně jiným způsobem než v L_AT_EXu). Tato poznámka není věnována L_A_MS-T_EXu, ale pouze jedné její části — tvorbě tabulek. K samotnému L_A_MS-T_EXu bych poznamenal, že původně šlo o komerční výrobek (autor M. Spivak), který byl později uvolněn pro public domain a zdrojové texty L_A_MS-T_EXu jsou nyní volně dostupné v různých archivech pomocí e-mailu (volně dostupný není ovšem manuál).

Výroba tabulek v textu obecně nepatří mezi jednoduché záležitosti, zvláště je-li tabulka větší a má-li složitější strukturu. Zatímco v L_AT_EXu existuje okolí `tabular`, které umožňuje poměrně snadnou tvorbu tabulek (nerámovaných i rámovaných), uživatel PLAINu nebo $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -T_EXu je odkázán sám na sebe. Jak jsem již poznamenal, jedna z vlastností, kterou L_A_MS-T_EX přebírá od L_AT_EXu, je možnost snadné tvorby tabulek. Za pozoruhodnou vlastnost této tvorby tabulek v L_A_MS-T_EXu je ale možné označit skutečnost, že tabulky vytvořené v L_A_MS-T_EXu lze použít i v rámci souborů psaných v PLAINu nebo $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ -T_EXu nebo dokonce v L_AT_EXu. Např. tento článek byl původně psán v L_AT_EXu, ale všechny